

Vysvetlenie navrhovanej úpravy cien niektorých parkovacích lístkov a parkovacích kariet

(príloha dôvodovej správy)

Použité skratky:

CMZ – centrálna mestská zóna

VZN č. 157 – všeobecne záväzné nariadenie mesta Košice č. 157 o dočasnom parkovaní na vymedzenom území mesta Košice

nové VZN – návrh nového všeobecne záväzného nariadenia, ktorým sa má nahradiť VZN č. 157

0. Základný prehľad najpoužívanejších parkovacích lístkov a kariet

JEDNORAZOVÉ PARKOVACIE LÍSTKY platné od októbra 2023					
	OZNAČENIE PÁSMO PODĽA NOVÉHO VZN	AKTUÁLNA CENA	NOVÁ CENA PRE KOŠIČANOV*	NOVÁ CENA PRE OSTATNÝCH**	NOVÁ NEZLAVNENÁ CENA
CENTRÁLNA MESTSKÁ ZÓNA	tarifné pásmo A1	1,50 €/hod. (platná od r. 2015)	1,95 €/hod., v nedeľu a cez sviatky 0,30 €/hod.	2,70 €/hod.	3,00 €/hod.
	tarifné pásmo A2	1,00 €/hod. (platná od r. 2009)	1,30 €/hod., v nedeľu a cez sviatky 0,20 €/hod.	1,80 €/hod.	2,00 €/hod.
REZIDENTSKÉ LOKALITY	tarifné pásmo BN	0,50 €/hod.	0,65 €/hod.	0,90 €/hod.	1,00 €/hod.
ZÁCHYTNÉ PARKOVISKÁ	tarifné pásmo N	0,50 €/hod.	0,33 €/hod.	0,54 €/hod.	0,60 €/hod.

*NOVÁ CENA PRE KOŠIČANOV S BONUSOVOU KARTOU PRI PLATBE CEZ APLIKÁCIU
 **NOVÁ CENA PRE OSTATNÝCH PRI PLATBE CEZ APLIKÁCIU
 Bonusová karta sa vydá obyvateľovi s trvalým pobytom na území mesta Košice, ktorý používa vozidlo na súkromné účely.
 V tarifnom pásme BN a N je parkovanie cez víkendy a sviatky bezplatné pre všetkých.
 Všetky dôležité informácie nájdete na www.kosice.sk.

PARKOVACIE KARTY platné od októbra 2023			
	OZNAČENIE KARTY PODĽA NOVÉHO VZN	AKTUÁLNA CENA	NOVÁ CENA
CENTRÁLNA MESTSKÁ ZÓNA	1. rezidentská karta (na trvalý pobyt)	35 €	35 €
	2. rezidentská karta (na trvalý pobyt)	75 €	100 €
	3. rezidentská karta (na trvalý pobyt)	150 €	200 €
REZIDENTSKÉ LOKALITY	1. rezidentská karta (na trvalý pobyt)	20 €	20 €
	2. rezidentská karta (na trvalý pobyt)	75 €	100 €
	3. rezidentská karta (na trvalý pobyt)	150 €	200 €
	abonentná karta VLASTNÍK	20 €	100 €
	abonentná karta NÁJOMCA	20 €	100 €
	zľavnená abonentná karta VLASTNÍK - trvalý pobyt v Košiciach*	20 €	50 €
zľavnená abonentná karta NÁJOMCA - trvalý pobyt v Košiciach*	20 €	50 €	

Základná myšlienka - VZN zásadne uprednostňuje rezidenta s trvalým pobytom, najmä ak ide v poradí o 1. kartu na byt.
 * 50% zľava

A. Všeobecné poznámky na úvod

Relatívny medziročný pokles cien súčasných parkovacích lístkov ako aj parkovacích kariet sa bude demonštrovať prostredníctvom vývoja výšky minimálnej mzdy, priemernej mzdy v národnom hospodárstve a priemernej výšky starobných dôchodkov (ďalej spolu len „*mzdy a dôchodky*“).

Za **východiskový rok** sa považuje rok, kedy bola príslušná sadzba schválená (rok 2009 v prípade opätovného zavedenia parkovného v CMZ vo výške 1 €/hod., resp. rok 2015 v prípade schválenia VZN č. 157, ktorými boli schválené dosiaľ platné ceny).

Porovnanie sa vykoná s **aktuálnym (posledným) rokom**, za ktorý sú známe údaje (rok 2022, resp. rok 2023).

Minimálna mzda				
	Rok 2009	Rok 2015	Rok 2023	miera nárastu
výška minimálnej mzdy	296 €	380 €	700 €	
porovnanie rastu 2009 - 2023	100 %		236 %	+ 136 %
porovnanie rastu 2015 - 2023		100 %	184 %	+ 84 %
Priemerná mzda				
	Rok 2009	Rok 2015	Rok 2022	miera nárastu
výška priemernej mzdy	745 €	883 €	1 295 €	
porovnanie rastu 2009 - 2022	100 %		174 %	+ 74 %
porovnanie rastu 2015 - 2022		100 %	147 %	+ 47 %
Priemerný dôchodok				
	Rok 2009	Rok 2015	Rok 2023	miera nárastu
výška priemerného dôchodku	340 €	409 €	577 €	
porovnanie rastu 2009 - 2023	100 %		170 %	+ 70 %
porovnanie rastu 2015 - 2023		100 %	141 %	+ 41 %

Zároveň sú v porovnaní zohľadnené aj **navrhované benefity**:

- v prípade platby parkovného prostredníctvom aplikácií (zľava 10 %),
- v prípade držiteľov rezidentských resp. bonusových kariet (zľava 25 % počas pracovných dní a v sobotu, resp. 80 % v nedeľu a počas sviatkov),
- kumulovanej zľavy oboch vyššie uvedených prípadov (10 % + 25 % = 35 %; resp. 10 % + 80 % = 90 %).

Rezidentskú kartu ako aj bonusovú kartu podľa nového VZN možno vydať len obyvateľovi mesta **s trvalým pobytom v meste Košice**, a to vo vzťahu k vozidlu, ktoré využíva na súkromné účely.¹ Pre účely zjednodušenia sa v ďalšom texte pod bonusovou kartou bude rozumieť aj rezidentská karta vydaná podľa nového VZN.

¹ Definícia užívania na súkromné účely je uvedená v § 4 ods. 1 písm. q) nového VZN. Základné podmienky pre vydanie rezidentskej karty sú upravené v § 26 a bonusovej karty v § 35 nového VZN.

B. K návrhu úpravy sadzby niektorých parkovacích lístkov

Parkovací lístok pre tarifné pásmo A1 (v súčasnosti pásmo 1) – tzv. červené pásmo

Základná sadzba 1,50 €/hod. (resp. 0,75 €/polhod.) bola schválená v roku 2015.

Ak by sa pri určení novej sadzby zohľadnil vývoj výšky miezd a dôchodkov (porovnanie stavu v roku 2015 so súčasným stavom), súčasná výška hodinovej sadzby by bola:

	<i>rok 2015</i>	<i>súčasnosť</i>	<i>poznámka</i>
podľa miery nárastu minimálnej mzdy	1,50 €	2,76 €	nárast o 84%
podľa miery nárastu priemernej mzdy	1,50 €	2,21 €	nárast o 47%
podľa miery nárastu priemerného dôchodku	1,50 €	2,12 €	nárast o 41%

Navrhovaná hodinová sadzba podľa nového VZN (3,00 €/hod., resp. 1,50 €/30 min.) sa v prípade využitia navrhovaných benefitov nezanedbateľne znižuje:

	<i>PO - SO</i>	<i>NE, sviatky</i>
základná hodinová sadzba	3,00 €	3,00 €
sadzba pri úhrade cez aplikáciu (zľava 10 %)	2,70 €	2,70 €
sadzba pre držiteľov bonusových kariet (zľava 25 % / 80 %)	2,25 €	0,60 €
kumulovaná zľava (aplikácia + bonusová karta; zľava 35 % / 90 %)	1,95 €	0,30 €

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pre obyvateľov s trvalým pobytom na území mesta Košice sa navrhuje len mierne zvýšenie základnej sadzby, ktoré zohľadňuje medziročný nárast miezd a dôchodkov.

Zároveň je potrebné uviesť, že navrhovaná sadzba pre tarifné pásmo A1 sa týka len **najužšieho centra mesta** (ulice Kováčska, Mäsiarska, Alžbetina, a malá časť niektorých susedných ulíc), t. j. ulíc, kde podľa regulácie dopravy je eminentný záujem na utlmení statickej dopravy – aby sa podporilo hlavne **krátkodobé parkovanie a parkovanie rezidentov**.

Taktiež sa žiada poznamenať, že výlučne mechanické porovnanie maximálnych cien s inými veľkými mestami či európskymi metropolami neobstojí z dôvodu, že v rade iných (najmä väčších) miest je návštevnícke parkovanie v úzkom centre mesta vylúčené úplne (t. j. návštevník tam nemôže vôbec parkovať, obrazne povedané, ani za 5 € či 10 € na hod.), pričom dané parkovacie miesta sú prístupné len pre rezidentov a vybrané skupiny abonentov.²

Namiesto úplného zákazu návštevníckeho parkovania v tarifnom pásme A1 alebo namiesto obmedzenia parkovania dopravnou značkou len na určitý čas (napr. najviac na 2-3 hod.) považujeme stanovenie primeranej výšky parkovného za jednoduchšie riešenie, ako dosiahnuť vyššie zmienené ciele regulácie na daných uliciach.

² Ako príklad možno uviesť mesto Brno. V zóne A (historické centrum) je parkovanie pre návštevníkov vylúčené úplne (<https://www.parkovaniivrne.cz/parkovani-navstevnici>). Pritom zóna A je z hľadiska územného rozsahu podobná veľkosti celej CMZ v Košiciach: <https://www.parkovaniivrne.cz/mapa/navstevnik>.

Parkovací lístok pre tarifné pásmo A2 (v súčasnosti pásmo 2) – tzv. oranžové pásmo

Základná sadzba 1,00 €/hod. (resp. 0,50 €/polhod.) bola schválená ešte v roku 2009. Táto sadzba v nezmenenej podobe trvá už takmer 15 rokov, a aj z tejto skutočnosti možno vyvodiť podstatné znížovanie regulačnej funkcie ceny v uplynulom období.

Ak by sa pri určení novej sadzby zohľadnil vývoj výšky miezd a dôchodkov (porovnanie stavu v roku 2009 so súčasným stavom), súčasná výška hodinovej sadzby by bola:

	<i>rok 2009</i>	<i>súčasnosť</i>	<i>poznámka</i>
podľa miery nárastu minimálnej mzdy	1,00 €	2,36 €	nárast o 136 %
podľa miery nárastu priemernej mzdy	1,00 €	1,74 €	nárast o 74 %
podľa miery nárastu priemerného dôchodku	1,00 €	1,70 €	nárast o 70 %

Navrhovaná hodinová sadzba podľa nového VZN (2,00 €/hod., resp. 1,00 €/30 min.) sa v prípade využitia navrhovaných benefitov opäť znižuje nezanedbateľným spôsobom:

	<i>PO - SO</i>	<i>NE, sviatky</i>
základná hodinová sadzba	2,00 €	2,00 €
sadzba pri úhrade cez aplikáciu (zľava 10 %)	1,80 €	1,80 €
sadzba pre držiteľov bonusových kariet (zľava 25 % / 80 %)	1,50 €	0,40 €
kumulovaná zľava (aplikácia + bonusová karta; zľava 35 % / 90 %)	1,30 €	0,20 €

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pre obyvateľov s trvalým pobytom na území mesta Košice sa znova navrhuje len mierne zvýšenie základnej sadzby, ktoré je zjavne ešte nižšie ako medziročný nárast miezd a dôchodkov.

Parkovací lístok pre tarifné pásmo BN (ekvivalent súčasného pásma 3) – tzv. zelené pásmo

Základná sadzba 0,50 €/hod. (resp. 0,25 €/polhod.) bola schválená v roku 2015.

Ak by sa pri určení novej sadzby zohľadnil vývoj výšky miezd a dôchodkov (porovnanie stavu v roku 2015 so súčasným stavom), súčasná výška hodinovej sadzby by bola:

	<i>rok 2015</i>	<i>súčasnosť</i>	<i>poznámka</i>
podľa miery nárastu minimálnej mzdy	0,50 €	0,92 €	nárast o 84%
podľa miery nárastu priemernej mzdy	0,50 €	0,74 €	nárast o 47%
podľa miery nárastu priemerného dôchodku	0,50 €	0,71 €	nárast o 41%

Navrhovaná hodinová sadzba podľa nového VZN (1,00 €/hod., resp. 0,50 €/30 min.) sa v prípade využitia navrhovaných benefitov opäť znižuje podstatným spôsobom:

	<i>PO - PI</i>	<i>SO, NE, sviatky</i>
základná hodinová sadzba	1,00 €	---
sadzba pri úhrade cez aplikáciu (zľava 10 %)	0,90 €	---
sadzba pre držiteľov bonusových kariet (zľava 25 %)	0,75 €	---
kumulovaná zľava (aplikácia + bonusová karta; zľava 35 %)	0,65 €	---

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pre obyvateľov s trvalým pobytom na území mesta Košice sa znova navrhuje len mierne zvýšenie základnej sadzby, ktoré je plne porovnateľné s medziročným nárastom miezd a dôchodkov.

Parkovací lístok pre tarifné pásmo N (ekvivalent súčasného pásma 4) – tzv. **žlté pásmo**

Základná sadzba 0,50 €/hod. (resp. 0,25 €/polhod.) bola schválená v roku 2015.

Ak by sa pri určení novej sadzby zohľadnil vývoj výšky miezd a dôchodkov (porovnanie stavu v roku 2015 so súčasným stavom), súčasná výška hodinovej sadzby by bola:

	<i>rok 2015</i>	<i>súčasnosť</i>	<i>poznámka</i>
podľa miery nárastu minimálnej mzdy	0,50 €	0,92 €	nárast o 84%
podľa miery nárastu priemernej mzdy	0,50 €	0,74 €	nárast o 47%
podľa miery nárastu priemerného dôchodku	0,50 €	0,71 €	nárast o 41%

Navrhovaná hodinová sadzba podľa nového VZN (0,60 €/hod., resp. 0,30 €/30 min.) sa v prípade využitia navrhovaných benefitov znižuje nasledovne:

	<i>PO - PI</i>	<i>SO, NE, sviatky</i>
základná hodinová sadzba	0,60 €	---
sadzba pri úhrade cez aplikáciu (zľava 10 %)	0,54 €	---
sadzba pre držiteľov bonusových kariet (zľava 25 %)	0,45 €	---
kumulovaná zľava (aplikácia + bonusová karta; zľava 35 %)	0,39 €	---

Z vyššie uvedeného vyplýva, že pre obyvateľov s trvalým pobytom na území mesta Košice sa **navrhuje zníženie základnej sadzby** oproti súčasnej sadzbe (o 10 % až 20 %). Takto sú vodiči zásadným spôsobom motivovaní k využívaniu návštevnických „žltých“ parkovísk.

Spoločná poznámka pri krátkodobom parkovaní

V súčasnosti možno zaplatiť parkovné na minimálne polhodinu (30 min.). Podľa nového VZN v prípade platby prostredníctvom aplikácie môže prevádzkovateľ aplikácie sprístupniť platbu aj za kratšie obdobie.

Pri parkovaní v tarifnom pásme 1 v trvaní štvrt hodiny (15 minút) v súčasnosti vodič zaplatí parkovné vo výške 0,75 €. Podľa nového VZN sa parkovné určí v pomernej výške nasledovne:

<i>Parkovné za 15 min. parkovania v tarifnom pásme A1</i>	<i>pracovné dni</i>
bežná cena pri úhrade cez aplikáciu	2,70 € / 4 = 0,68 €
kumulovaná zľava (aplikácia + bonusová karta)	1,95 € / 4 = 0,49 €

Úhrada ceny za naozaj krátkodobé parkovanie pre držiteľov bonusovej karty tak v niektorých prípadoch môže byť podľa nového VZN výhodnejšia (a v prípade parkovacieho lístka v tarifnom pásme N podstatne výhodnejšia) ako úhrada parkovného podľa VZN č. 157.

C. K návrhu výšky maximálnej dennej sadzby / ceny denného lístka

Podľa VZN č. 157 sa maximálna denná sadzba resp. cena denného lístka určuje vo výške 6-násobku hodinovej sadzby (12-násobku polhodinovej sadzby). Napríklad ak v tarifnom pásme 2 je v súčasnosti hodinová sadzba 1,00 €, maximálna denná sadzba (ako aj cena denného lístka) je určená vo výške 6,00 €.

V rámci podpory krátkodobého parkovania sa novým VZN maximálna denná sadzba a cena denného lístka v centrálnej mestskej zóne navrhuje stanoviť **vo výške 10-násobku** hodinovej sadzby, aby sa postupne eliminovalo dlhodobé státie vozidiel.

V prípade tzv. zmiešaných parkovísk v rezidentských lokalitách (tarifné pásmo BN) sa maximálna denná sadzba navrhuje **vo výške 7-násobku** hodinovej sadzby.

V prípade bežných návštevníckych miest (tarifné pásmo N) sa navrhuje použitie **5-násobku** hodinovej sadzby.

D. Stručné vysvetlenie návrhu cien pásmových abonentných kariet

V prípade pásmových abonentných kariet sa **ročná cena rovná 120-násobku maximálnej dennej sadzby** príslušného parkovacieho lístka (podľa VZN č. 157 je 125-násobok), napr. cena ročnej abonentnej karty typu A1 sa rovná 120-násobku maximálnej dennej sadzby parkovacieho lístka pre tarifné pásmo A1. Ak však žiadateľ má trvalý pobyt v meste, alebo preukáže určitý vzťah vymedzený novým VZN, takto určená cena sa znižuje o 50 %.

Cena 180-dňovej pásmovej abonentnej karty sa rovná 60 % ročnej ceny karty.

Cena 10-dňovej pásmovej abonentnej karty sa rovná v prípade abonentnej parkovacej karty A1 a A2 7-násobku maximálnej dennej sadzby príslušného parkovacieho lístka, abonentnej parkovacej karty BN a CN 5-násobku maximálnej dennej sadzby príslušného parkovacieho lístka (s malým zaokrúhlením).

Podrobnejšie vysvetlenie ohľadom cien parkovacích kariet bude súčasťou dôvodovej správy v rámci materiálu do mestského zastupiteľstva.